

STUDIA WILANOWSKIE

XXIV

WARSZAWA 2017

MUZEUM PALACU
Króla Jana III
W WILANOWIE

Wilanowska kolekcja starodruków, czyli książek drukowanych do roku 1800 włącznie, liczy ponad 470 tytułów w 528 woluminach. Stare druki stanowią zbiór tematycznie bardzo różnorodny. Znajdują się w nim wydawnictwa religijne i dewocyjne, druki urzędowe i okolicznościowe, rozprawy naukowe i literatura piękna. W bibliotece o profilu artystycznym szczególne znaczenie mają liczne publikacje poświęcone sztuce i architekturze, archeologii, ikonologii. Ważną pozycję zajmują w kolekcji wydawnictwa poświęcone królowi Janowi III. Zbiór starodruków odzwierciedla literackie zainteresowania i upodobania kolejnych właścicieli Wilanowa, będąc cennym źródłem do badań nad historią i kulturą naszego narodu.

KOMUNIKAT

CENNE DARY I ZAKUPY DO ZBIORÓW STARODRUKÓW – KOLEKCJA BIBLIOTEKI MUZEUM PAŁACU KRÓLA JANA III W WILANOWIE

Iwona Ochocka

Po roku 1945 kolekcję starych druków biblioteki utworzyły okaleczone przez wojnę fragmenty polskich księgozbiorów historycznych, zarówno tak zwanych podworskich, jak i nieistniejących już instytucji o charakterze publicznym. Od 1964 roku, po uroczystym otwarciu kolejnych pomieszczeń odrestaurowanych i na nowo urządzonych wewnątrz wilanowskiego pałacu, powstawała obecna biblioteka.

Zbiór starodruków uzupełniany jest poprzez zakupy od osób prywatnych i firm antykwarycznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Punktem wyjścia dla poszukiwań jest *Katalog Książek Biblioteki Króla Jana III Sobieskiego*, spisany w roku 1689 i opracowany przez Jana Tadeusza Lubomirskiego (wydany w 1879 roku), oraz katalogi Biblioteki Wilanowskiej, która była tworzona przez dwa rody magnackie: Potockich i Branickich (obecnie ten księgozbiór przechowywany jest w Bibliotece Narodowej).

Szczególną wagę przywiązuje się do skompletowania wszystkich edycji polskich i dotyczących Polski oraz cennych dla kultury europejskiej wydań odnoszących się do życia i działalności politycznej Króla Jana III Sobieskiego, właściciela i gospodarza Wilanowa. O zakupie decydują również indywidualne cechy egzemplarzy, takie jak wartość artystyczna oprawy i jego historyczna proveniencja.

W ciągu ostatnich 15 lat udało się pozyskać do kolekcji drogą zakupu i darów 78 woluminów starodruków o tematyce z zakresu:

- filozofii i nauk matematyczno-przyrodniczych:	47
- historii	18
- mitologii	7
- literatury pięknej	4
oraz	
- słowniki	2

Księgozbiór poddawany sukcesywnie zabiegom konserwatorskim w miarę posiadanych środków finansowych jest cennym uzupełnieniem wystaw i ekspozycji muzealnych.

Poniżej przedstawiamy wybrane egzemplarze z kolekcji w kolejności alfabetycznej:

1. *Chronica Poloniarum* (Kronika polska)

Autor: Maciej z Miechowa zwany Miechowitą (ok. 1457–1523) polski lekarz, pisarz medyczny, historyk, geograf, profesor Akademii Krakowskiej, ksiądz kanonik krakowski, alchemik i astrolog, w 1523 roku radny miasta Krakowa.

Pierwsze drukowane dzieje Polski, obejmujące czasy najwcześniejsze do roku 1506, będące podsumowaniem wieloletnich badań Miechowity nad historią i geografią ziem polskich. Kronika zawiera także dużo informacji z zakresu historii kultury, medycyny, etnografii, historii obyczaju i szybko zyskała rozgłos zarówno w Koronie, jak i na Litwie. Po raz pierwszy została wydana w 1519 roku – pierwszy nakład skonfiskowano; po ocenzurowaniu wydana w 1521 roku. Usunięto między innymi krytykę rządów Aleksandra Jagiellończyka, złagodzone opis kłęski wyprawy mołdawskiej Jana Olbrachta i zminimalizowano rolę, jaką w tej wyprawie odegrał Zygmunt Stary oraz przypisano kniaziowi Glińskiemu próbę otrucia króla Aleksandra. Podniesiono także przy wielu okazjach rolę prymasa Jana Łaskiego, co sugeruje, że to właśnie on zaaranżował cenzurę kroniki.

Drugie wydanie z 1521 roku przeredagowano na skutek interwencji senatu. Pewne ustępy usunięto, a inne zmieniono, ponieważ niektóre rody magnackie poczuły się urażone relacjami o swoich przodkach.

Wydawca: Hieronim Vietoris Chalcographi

Miejsce wydania: In Cracoviae

Rok wydania: 1521

Technika: rękopis, druk

Tworzywo: papier, półskórek

W 2003 r. starodruk został poddany pracom konserwatorskim

Nr inw.: Wil.Star.217

Dar: 2002

- *Maciej z Miechowa 1457–1523. Historyk, geograf, lekarz, organizator nauki*, Ossolineum 1960 („Monografie do dziejów Nauki i Techniki”, t. XV)

2. *Canzoni in occasione dell'assedio, e liberazione di Vienna di Vincenzo da Filicaia accademico della Crusca al serenissimo granduca di Toscana*

Autor: Vincenzo da Filicaja (30 XII 1642 – 24 IX 1707), poeta włoskiego baroku.

Zainspirowany zwycięską wyprawą wiedeńską Jana III napisał sześć ód lirycznych ku czci zwycięskiego króla.

Wydawca: per Piero Matini
 Miejsce wydania: In Firenze
 Data wydania: 1684
 Technika: druk
 Tworzywo: papier
 Nr inw.: Wil.Star.407
 Zakup: 2012

3. *Geometra polski. To iest navka rysowania, podziatw, przemieniania, y rozmierzania liniy, angulow, figur, y brył pełnych*

Autor: Stanisław Solski (21 IX 1622 – 9 VIII 1701), jezuita, matematyk i architekt, zajmował się również poetyką i retoryką. Część jego dzieł powstała w języku polskim. Od 1667 do 1670 roku był kapelanem na dworze Jana III i spowiednikiem królowej Marii Kazimiery. Przebywał z Sobieskim we Lwowie, Żółkwi, Ujazdowie i w obozach wojskowych. Na zlecenie króla korespondował z astronomem Janem Heweliuszem, zamawiając instrumenty naukowe, a także peryskop (polemoskop) i lunety polowe.

Wydawca: w Drukarni Jerzego i Mikołaja Schedlow...
 Miejsce wydania: W Krakowie
 Data wydania: 1683
 Technika: druk, rękopis
 Tworzywo: papier, polskórek
 Dedykacja odręczna dla Jakuba Sobieskiego
 Nr inw.: Wil.Star.399
 Zakup: 2004

4. *Grammatica alias Literatvra Eiusq[ue] Constructiones ad Dogmata Christiano Politico Moralia : Revocatæ in gratiam Studiosæ ac Diæcesanæ Iuventutis / Per Nos Stanislavm in Magna Witwica Witwicki ... Episcopum Luceoriensem & Brestensem Anno ... M DC LXXXVII In Lucem edita*

Autor: Stanisław Witwicki (ok. 1630 – marzec 1698), biskup kijowski, lucki i poznański, pisarz religijny.

Współtwórcy:
 Karol Ferdynand Schreiber (?–1692?) – druk
 Aleksander Sobieski (1677–1714) – adresat dedykacji
 Konstanty Władysław Sobieski (1680–1726) – adresat dedykacji
 Wydawca: Typis Caroli Ferdinandi Schreiber
 Rok wydania: 1687
 Miejsce wydania: Varsaviæ
 Technika: druk, rękopis
 Tworzywo: papier, polskórek
 Nr inw.: Wil. Star.469
 Zakup: 2014

5. *Histoire de Jean Sobieski, roi de Pologne...* t. 1–3

Autor: Gabriel-François Coyer (1707–1782), francuski ksiądz, pisarz, tłumacz, nauczyciel.

Pierwsze oryginalne wydanie historyczne traktatu o Janie III Sobieskim i misji Polski jako „przedmurza chrześcijaństwa”. Pierwsza księga (z dziewięciu) poświęcona jest ogólnie historii i geografii Polski od swoich początków do lat dwudziestych XVII wieku. W kolejnych księgach autor opisuje dzieje Polski od roku 1629, czyli narodzin Jana Sobieskiego. W wiek wojen wpleciony jest życiorys króla Jana III, a w szczególności jego sławne zwycięstwo pod Wiedniem. Dzieło zamyka rozdział o końcu panowania i śmierci Jana III w 1696 roku. Traktat jest pięknie ilustrowany ryciną frontispisu z portretem Jana III. Dzieło w trzech tomach.

Wydawca: Duchesne

Miejsce wydania: Varsovie et se trouve a Paris

Rok wydania: 1761

Technika: druk

Tworzywo: papier

Nr inw.: Wil.Star.470

Dar: 2014

6. *Histoire des diètes de Pologne pour les élections des rois (fr.)*

Autor: Michel David de La Bizardière (1697?–1721)

Opis elekcji przez sejmy Rzeczypospolitej królów: Henryka Walezego, Stefana Batorego, Zygmunta III Wazy, Władysława IV, Jana Kazimierza, Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Jana III Sobieskiego. Na stronie tytułowej drzeworytowa winieta (ornament z liści akantu). Po karcie tytułowej „Table Des Elections des Rois”; po s. 237: „Fautes A Corriger.”, „Table des Matieres contenües en ce Livre”, „Extrait Du Privilege du Roy.”

Wydawca: Jean Jombert

Miejsce wydania: Paris

Data wydania: 1697

Technika: druk, drzeworyt

Tworzywo: papier

Nr inw.: Wil.Star.456

Zakup: 2012

7. *Ianina zwycięskich tryumfów, dziełami y heroicznym męstwem Iana III Króla polskiego na Marsowym polu najjaśniejszy, po przelomaney otomańskiej y tatarskiej potencji nieśmiertelnym wiekom do druku podany...*

Autor: Jakub Kazimierz Rubinkowski (2 V 1668 – 14 XI 1749), pocztmistrz królewski, rajca i burgrabia toruński, który równocze-

śnie odgrywał istotną rolę w życiu polsko-katolickiego społeczeństwa toruńskiego w pierwszej połowie XVIII wieku. Miał duże ambicje i zainteresowania intelektualne, był również dziejopisem, bibliofilem i miłośnikiem sztuki.

Idealizująca biografia i opis czynów wojennych Jana III. Życiorys Sobieskiego przeplatany jest dygresjami autorskimi, cytatai i mowami bohaterów. W dziele Rubinkowski zamieścił również informacje o wróżbach zwiastujących wojnę, takich jak: wybuch Etny na Sycylii, kometa pod Wiedniem czy opady czerwonego śniegu na granicy turecko-austriackiej. Opisał też marsz wojsk polskich pod Wiedeń. Przedstawił także dwa wymiary bitwy: ziemski i metafizyczny. Jego zdaniem zwycięstwo odniosła „Ręka Najwyższa” będąca siłą boską, którą uosabiał nie kto inny, jak Sobieski.

Karta tytułowa i k. 2: herb Janina pod koroną w otoczeniu liści palmowych – drzeworyt. Pod nim wiersz: *Ad serenissimum Ioannem III*. Obok: Jan III i Maria Kazimiera, popiersie z profilu w lewą stronę. Król w wieńcu laurowym, u spodu berło i korona – drzeworyt według miedziorytu Donneta.

Wydawca: Drukarnia Wielebnych Oyców Bazylianów

Miejsce wydania: Supraśl

Data wydania: 1754

Technika: druk

Tworzywo: papier

Nr inw.: Wil.Star.3

Dar: 2011

8. *Iconologia Deorum, Oder Abbildung der Götter, Welche von den Alten verehret worden: Aus den Welt-berühntesten Antichen der Griechischen und Römischen Statuen, auch in Marmel, Porsido-Stein, Metall, Agat, Onyx ... sorgfältig abgesehen, Samt dero eigentlicher Beschreibung, und Erklärung der Heidnischen Tempel-Ceremonien ...*

Autor: Joachim Sandrart (1606–1688), niemiecki malarz, miedziorytnik i teoretyk sztuki okresu baroku.

Wydawca: Froberg

Miejsce wydania: Nürnberg

Data wydania: 1680

Technika: druk, miedzioryt

Tworzywo: papier

Nauka o treści i symbolice dzieł plastycznych.

Ilustrowana mitologia z postaciami Bogów

Nr inw.: Wil.Star.405

Zakup: 2015

9. *Leven en Daaden Van Johannes Sobietzki de III, Tegenwoordig Regeer-en-de Koning van Polen: Mitsgaders De Levens en Daaden aller voor-gaan-de Poolsche en Hungarische Koningen ... / Door Vander Linde. Verciert met Schoone Kopere Plaatzen*

Autor: Cornelis van der Linden (1646–1712)

Historia życia i czynów króla Jana III wraz z opisem zwycięstwa nad Turkami pod Wiedniem. Dzieło pięknie ilustrowane sztychowanymi scenami i widokami miast autorstwa Jacques'a Harrevyna (1660–1727), ucznia Romaine'a de Hoooghego, w tym portretem konnym Sobieskiego na tle bitwy pod Wiedniem (frontysepis) oraz na tle bitwy pod Chocimiem, a także widokiem Budapesztu i planem Wiednia.

Domniemanym autorem miedziorytów jest Jacobus Harrewijn.

Wydawca: Jan en Timotheus ten Hoorn, Jan Bouman en Aart Dirkse Oossaan

Miejsce wydania: Amsterdam

Data wydania: 1685

Technika: druk, miedzioryt

Tworzywo: papier

Na s. tyt. winietka, kosz kwiatów

Na k. front. portret konny króla Jana III Sobieskiego; na kk. tabl. złoż. miedzioryt., plany twierdz i widoki miast

Nr inw.: Wil.Star.459

Zakup: 2012

10. *Mowca Polski Albo Wielkich Senatorow powagą i Oyczysta wymową Oratorow Seymowe y Pogrzebne Mowy: Pod Imieniem y obroną ... Pana Iana ... Sobieskiego ... do głosney wiekow potomnych pamięci podane w Roku Pańskim 1668*, t. 1

Autor: Jan Stefan Pisarski (1630–1678), kupiec, księgarz i tytułarny sekretarz królewski.

W bogatym zbiorze książek biblioteki królewskiej Jana III znajdowało się wiele dzieł z retoryki oraz oratorstwa, wśród nich zbiór polskich oracji Jana Pisarskiego pt. *Mówca polski* (wyd. t. 1 w roku 1668, suplement w postaci t. 2 w 1676 roku) Obecność tej właśnie książki poświadczała nie tylko zainteresowania retoryczne samego króla, który był przecież praktykującym oratorem – zbiór był przecież hołdem złożonym jego ojcu. Jan Pisarski, sekretarz królewski, jako pierwszy podał do druku zbiór oratorski w postaci antologii autentycznych przemów, wcześniej publikowano tylko oracje wzorcowe (np. Marcina Filipowskiego *Spizarnię aktów rozmaitych*). Tom pierwszy, obejmujący mowy pogrzebowe i sejmowe dedykowany jest Janowi Sobie-

skiemu, wtedy jeszcze marszałkowi wielkiemu i hetmanowi. W liście dedykacyjnym został określony cel zebrania tekstów oratorskich: utrwalenie tradycji swady sarmackiej rozumiane jako zobowiązanie do podtrzymywania sławy wielkich mówców¹.

Ded. aut. na k. 2r.: *Jasnie Wielmożnemu Panu Ięgomosci Panu Panu Ianowi Na Złoczewie y Zółkwi Sobieskiemu*

Wydawca: Koleium [!] Societatis Jesv Staraniem y Nakładem Jana Pisarskiego

Miejsce wydania: Kalisz

Data wydania: 1668

Technika: druk

Tworzywo: papier, półskórek

Nr inw.: Wil.Star.465

Zakup: 2013

11. *Orbis Polonvs T. 1: In qvo antiqva sarmatarvm gentilitia, pervetvstae nobilitatis Polonae insignia, Vetera Et Noua Indigenatus meritorum praemia Et Arma, specificantur Et relucet*

Autor: Szymon Okolski h. Rawicz (1580–1653), dominikanin, prowincjał, teolog, historyk i heraldyk.

Wydany w latach 1641–1645 tekst jest herbarzem specyficznym: łączy treści heraldyczno-genealogiczne z ujętym w osobne podrozdziały wywoдем tłumaczącym symbolikę znaków herbowych wraz z wykładem etycznym oraz elementami panegirycznymi.

Wydawca: In Officina Typographica Francisci Caerarii

Miejsce wydania: Cracoviae

Data wydania: 1641

Technika: rękopis, druk

Tworzywo: papier, półskórek

Dużo herbów. Błędy w paginacji.

Na końcu dołączony rękopiśmienny tekst wzorowany na druku *Ad beirignum letorem*

Na wklejce odręczny napis: Jan Krol

Nr inw.: Wil.Star.8

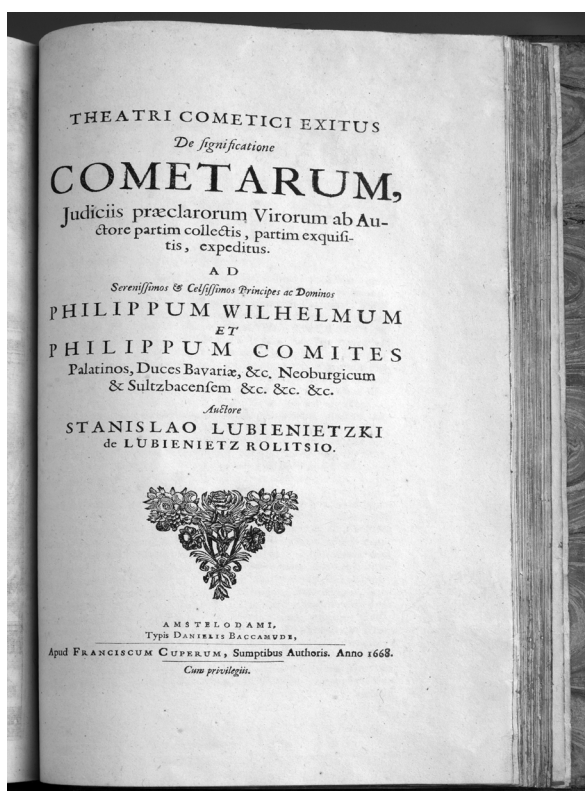
Zakup: 2001

12. *Stanislai de Lubienietz Lubieniecii Rolitsii Theatrum cometicum, duabus partibus constans, quarum altera frequenti Senatu Philosophico conspicua, cometas anni 1664 et 1665 ... altera continent Historiam CCCCXV cometarum a tempore diluvii ad ann. 1665 ... et Theatri cometici exitus, sive de significatione cometarum*, cz. 1–3

1 Fragment opisu pióra Marii Barłowskiej za: Jakub Sobieski – wielki mówca, http://www.wilanow-palac.pl/jakub_sobieski_wielki_mowca.html (dostęp: 9 X 2017).

il. 83

Strona tytułowa
Theatri Cometici Exitus,
 Stanisław Lubieniecki,
 wyd. Apud Franciscum
 Cuyperum, Amstelodami
 1668, papier, półskórek,
 Muzeum Pałacu Króla
 Jana III w Wilanowie

Autor: Stanisław Lubieniecki herbu Rola, ps. *Christianus Thimoteus, Brutus* (23 VIII 1623 – 18 V 1675), astronom, historyk, pisarz i ari-
 nin zabiegający o odwołanie edyktu o banicji Braci Polskich.

Jako pierwsza w roku 1666 ukazała się część druga dzieła zatytułowa-
 nana *Theatri Cometici pars posteriori sive historia cometarum a dilu-
 vio ad A.C...*, zawierająca opis wszystkich komet, jakie pojawiły się
 od „potopu” aż po rok 1665, a których Lubieniecki naliczył 415.
 Część liczy 464 strony druku oraz 8 niepaginowanych stron wstępu.
 W 1668 roku wyszły spod pras pierwsza i trzecia część *Theatri Co-
 metici*; pierwsza, zatytułowana *Theatri Cometici pars prior Communi-
 cationes de cometis 1664 et 1665 cum viris per Europam Cl. Habitas*,
 liczy 966 stron liczbowanych oraz 59 ilustracji. Niepaginowany wstęp
 obejmuje 22 strony druku. Trzecia część ukazała się pod tytułem *The-
 atri Cometici Exitus de significatione cometarum*; autor zawarł w niej
 dodatkowe wypowiedzi uczonych, występujących już w drugiej części
 dzieła. Część składa się z 78 stron liczbowanych tekstu oraz 6 stron
 niepaginowanych, zawierających erratę i wykaz rycin znajdujących się
 w tomie pierwszym.

Wszystkie trzy części mają ten sam frontopis, różniący się tylko napi-
 saniem, z datą 1667.

Theatrum Cometicum zawiera wiele rycin, których autorami byli ho-
 lenderscy malarze, miedziorytnicy i sztycharze.

Wydawca: typis Danielis Baccamude: apud Franciscum Cuperum
 Miejsce wydania: Amstelodami
 Data wydania: 1666–1668
 Technika: druk
 Tworzywo: papier, półskórek
 Nr inw.: Wil.Star.530, Wil.Star.531
 Zakup: 2016

Wszystkie starodruki są starannie dobierane do kolekcji wilanowskiej i uświetniają zbiór, zachwycając nie tylko treścią, ale również wspólnymi ilustracjami – grafikami, które same w sobie są dziełami sztuki i cieszą niezaprzeczanym pięknem. Eksponując poszczególne woluminy, niekiedy trudno jest wybrać jedną stronę do pokazania odbiorcy.

Obecnie cyfryzacja daje dodatkową możliwość zaprezentowania cennych egzemplarzy szerokiej rzeszy odbiorców. Wilanowskie muzeum sukcesywnie powiększa prezentację zbiorów za pomocą tej metody. W najbliższym czasie procesowi pełnej digitalizacji poddany zostanie również zbiór starodruków.

Prezentowane okazjonalnie na ekspozycjach wybrane egzemplarze wykorzystywane są również do prowadzenia zajęć edukacyjnych, lekcji bibliotecznych związanych z historią książki i historią pisma.

SUMMARY

Valuable donations and purchases for the Early Prints Collection held at the library of the Museum of King Jan III's Palace at Wilanów

The collection of early prints, that is printed books issued not later than the year 1800, encompasses over 470 titles in 528 volumes. In terms of thematic composition, this is a very varied set. It includes religious and devotional texts, official printed matter and occasional prints, scholarly treatises and literary works. Numerous publications on art and architecture, archeology or iconology are of particular importance, since the library has an art-oriented profile. An important position in the collection is occupied by texts that focus on King Jan III Sobieski. The collection of early prints reflects the literary interests and tastes of the successive owners of Wilanów. It is also a valuable source for the research on the history and culture of the Polish nation.

After the year 1945, the Wilanów library's Early Prints Collection was created from remnants of Polish historical libraries which had been decimated by the war, both the so-called post-estate ones (i.e. deriving from the estates of the gentry liquidated under the new system) and the ones originally belonging to no longer extant public

institutions. The current library was created after the opening, in 1964, of a succession of restored and newly furnished interiors of the Wilanów Palace.

The collection of early prints is being enlarged with works purchased from private owners and antiquarian companies in Poland and abroad. The starting point for their selection is the *Catalogue of Books in the Library of King Jan III Sobieski* written in 1689 and researched by Jan Tadeusz Lubomirski (published 1879) and the catalogues of the Wilanów Library that had been created by two magnate families, the Potockis and the Branickis (currently this book collection is held in the National Library).

It is considered particularly important to acquire all the Polish and Poland-related books, as well as texts pertaining to the life and political activity of the owner of Wilanów, King Jan III Sobieski; these books are of inestimable value to European culture. Purchases can also be motivated by the features of individual volumes, such as the artistic quality of the bookbinding or historically important provenance.

Over the last 15 years, 78 volumes of old prints have been acquired for the collection as purchases or donations. The range of their topics is as follows:

- philosophy, mathematics and natural sciences 47 volumes
- history 18 volumes
- mythology 7 volumes
- literature 4 volumes
- dictionaries 2 volumes

The collection is undergoing conservation as the financial resources allow. It constitutes an important complement to exhibitions and the museum exposition.

All the early prints under discussion have been carefully selected and will grace the Wilanów museum collection. Many of them have not only fascinating contents, but also strikingly beautiful illustrations, which in themselves are masterpieces of graphic art. It often happens that making a volume ready for exhibition, the curators are hard put to decide which page to display.

Keywords: early prints, valuable early books, Wilanów Library, library, museum collections

nym Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, lipiec 2017, fot. Łukasz Przybylak.

Cenne dary i zakupy do zbiorów starodruków – kolekcja biblioteki Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

Iwona Ochocka

s. 310 (il. 83) Strona tytułowa *Theatri Cometarum pars posteriori sive historia cometarum a diluvio ad A.C...* Stanisława Lubienieckiego, wyd. Apud Franciscum Cuyperum (Am-

stelodami), 1668, papier, półskórek, nr inw. Wil.Star.531, wł. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, fot. Agnieszka Indyk

Konferencja młodych nowożytników w Wilanowie. Sprawozdanie

Zuzanna Flisowska

s. 315 (il. 84) Plakat – zaproszenie na konferencję; proj. Wojciech Staniewski, „studio 2x2”

cyfrowych, w szczególności projektami związanymi z technologią hologramu, mappingu architektonicznego oraz grafiki i animacji CGI 3D.
(marekletkiewicz@wp.pl)

Monika Michałowicz, studiowała w Instytucie Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, gdzie później obroniła doktorat poświęcony Luigiemu Lanziemiu. Pracowała w Katedrze Teorii Sztuki i Historii Doktryn Artystycznych KUL; obecnie pracownik Zakładu Zbiorów Ikonograficznych Biblioteki Narodowej.
(m.michalowicz@bn.org.pl)

Jerzy Miziołek, absolwent UJ, profesor historii sztuki i tradycji antyku w Instytucie Archeologii UW. Był m.in. stypendystą Instytutu Warburga w Londynie, Center for Advanced Study in the Visual Arts at the National Gallery of Art w Waszyngtonie i Getty Research Institute w Los Angeles. Autor wielu rozpraw, artykułów i recenzji oraz książek, w tym: *Soggetti classici sui cassoni fiorentini alla vigilia del Rinascimento* (1996), *Uniwersytet Warszawski, dzieje i tradycja* (2005, angielska wersja 2015), *Chopin among Artists and Scholars* (2010), *Pod opieką muz. Pałac Czartoryskich-Potockich w Warszawie* (2013, wersja angielska 2014), *Nel segno di Quo vadis* (2016). Ponadto pomysłodawca i redaktor kilku prac zbiorowych, m.in. *Falsifications in Polish Collections and Abroad* (2001) i *Chopin e l'Italia* (2015).
(jermiziolek@gmail.com)

Iwona Ochocka, st. bibliotekarz w bibliotece Muzeum Króla Jana III w Wilanowie; badaczka historii zbioru Dawnej Biblioteki Wilanowskiej, kurator wystawy w wilanowskim muzeum „*Arlekin na świat urażony. W dawnym teatrze dworskim*” (2008); autorka – razem z Anną Ruszkowską – scenariusza wystawy na temat muzyki i tańca w pałacu wilanowskim w XVII–XIX w.
(iochocka@muzeum-wilanow.pl)

Magdalena Partyka, doktorantka literaturoznawstwa na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; badaczka podróżopisarstwa drugiej połowy XVIII stulecia, a także związków kulturalnych Polski i Włoch. Publikowała m.in. w tomach: *Oświecenie (nie tylko) w szkole...* (2012); *Polski Grand Tour w XVIII i początkach XIX wieku* (2014); *Seminaria bielańskie. Prace ofiarowane Profesor Teresie Kostkiewiczowej* (2015); *Polska i Włochy w dialogu kultur* (2017); a także w czasopiśmie „*Colloquia Litteraria*”.
(mpartyka@o2.pl)

Agnieszka Pawlak, konserwatorka malarstwa i rzeźby polichromowanej, absolwentka Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki (ASP Warszawa); starszy konserwator w Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, od 2007 r. odpowiedzialna za opiekę prewencyjną nad zbiorami, od 2013 r. zastępca kierownika Działu Prewencji i Konserwacji w Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie. W 2013 roku ukończyła podyplomowe studia *Nowoczesne techniki analityczne dla konserwacji obiektów zabytkowych* na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Od 2009 roku w pałacu wilanowskim prowadzi projekty związane z monitoringiem światła, od 2013 jest kuratorem projektu *Magazyny Zbiorów otwarte dla publiczności*.
(apawlak@muzeum-wilanow.pl)

Łukasz Przybylak, mgr inż. architekt krajobrazu, kierownik Działu Ogrodowego Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie; specjalista w zakresie konserwacji i rewaloryzacji ogrodów historycznych, autor publikacji oraz licznych opracowań inwentaryzacyjnych, projektowych i studialnych zabytkowych założeni ogrodowych, m.in.: w Morawie, Kamieńcu, Głębowicach, Sarnach, Łękanowie; koordynator merytoryczny międzynarodowych seminariów parkowych w Morawie i Sztynorcie.
(lprzybylak@muzeum-wilanow.pl)

Stanisław Schabowski, archiwista, bibliolog; w ramach projektu badawczego „Winckelmann – Potocki” przełożył z języka francuskiego na polski dziennik podróży po Italii Stanisława Kostki Potockiego.
(sw.si0@neostrada.pl)

Sylvia Svorová Pawelkiewicz, absolwentka Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki (ASP Warszawa); od 2010 r. zajmuje się badaniami dzieł sztuki, od 2013 r. pod firmą Laboratorium Konserwacji. W 2013 r. ukończyła studia podyplomowe „Nowoczesne techniki analityczne dla konserwacji obiektów zabytkowych” na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Od 2016 r. związana z Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych UW oraz Instytutem Chemii Nieorganicznej Czeskiej Akademii Nauk; od 2007 r. stale współpracuje z Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie. Łączy zainteresowania naukowe z artystycznymi, uprawiając malarstwo.
(s.pawelkiewicz@labko.pl)

Zofia Szlenkier, mgr nauk pedagogicznych, absolwentka Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego oraz studiów podyplomowych w Collegium Civitas na kierunku Dyplomacja Kul-